

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

JUTRA

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Tel. uredn. 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 14. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase sprejema tudi oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani / Poštni ček. rač. št. 11.409

Triumfalen sprejem dr. Beneša v Beogradu

BEOGRAD, 5. aprila. Upravni triumfalno je sprejel danes Beograd prezidenta bratske češkoslovaške republike dr. Beneša, velikega državnika, modrega diplomata in zvestega učenca svojega velikega učitelja Masaryka. Na vseh javnih in zasebnih poslopih so razobešene jugoslovenske, češkoslovaške in romunske zastave. Vse mesto nudi svečano lice. Menda še ni bilo v Beogradu tako triumfalnega sprejema, kakršnega je bil deležen velik prezident bratske češkoslovaške republike. Pri sprejemu so sodelovala vsa beograjska kulturna društva in se je sprejemu zbralo prebivalstvo Beograda v mogočnem špalirju po glavnih ulicah od železniškega kolodvora do dvorca, kjer je dočel nastanitev prezidenta bratske republike ob njegovem prvem službenem posetu jugoslovenske prestolnice. Sprejem je dokazal, da je prvi državljani svobodne češkoslovaške republike prav tako popularni v bratski Jugoslaviji, kakor v njegovi domovini. Prezident dr. Beneš je odpotoval sinoči ob 17.45 iz praškega Wilsonovega kolodvora. Do Subotice so se mu poleg češkega zunanjega ministra dr. Krofite peljali nasproti prometni ministar dr. Spaho kot zastopnik vlade, divizijski general Simović, vrhovni poveljnik našega letalstva, vič, poslanik Mihajlovič, ki je predsedniku osebnostno dodeljen. V spremstvu se nahajajo nadalje kraljev adjutant Cola Antić.

PRAGA, 5. aprila. Kakor je bilo službeno objavljeno, je sinoči ob 17.45 odpotoval s svojo soprogo v spremstvu kancelarja dr. Samala ter višjih uradnikov svoje civilne in vojaške službe s posebnim vlakom s Wilsonovega kolodvora v Beograd predsednik češkoslovaške republike dr. Beneš. Na kolodvoru so se od njega poslovili člani češkoslovaške vlade, razen tega zastopniki civilnih in vojaških oblastev, diplomatski zbor in drugi odličniki. Vsi češkoslovaški listi se obširno

bavijo s potovanjem češkoslovaškega prezidenta dr. Beneša v Beograd, povdarjajo, da bo to potovanje še poglobilo zveze, ki obstojajo med tremi državami Male antante. Vsi listi prinašajo slike, ki prikazujejo prirodne lepote Jugoslavije in razne politične, intelektualne in prirodne zveze med Češkoslovaško in Jugoslavijo ter sporočajo o veličastnih pripravah, ki se vršijo v Beogradu za sprejem prezidenta dr. Beneša, šefa prijateljske in zavezniške države.

BEOGRAD, 5. aprila. Pri sprejemu, ki se je spremenil v triumfalno izpoved in potrditev jugoslovensko-češkoslovaškega prijateljstva, so bili navzoči knez namestnik Pavle, kneginja Olga, kr. namestnik dr. Perović, dr. Stanković, kraljevska vlada z dr. Stojadinovičem na čelu, predstavnik generalitete, patriarh Varnava, beograjski župan ter nepregledna množica občinstva, ki je velikega prezidenta bratske republike irenetično pozdravila. Navzoči so bili tudi člani senata in skupščine, posebno mesto pa so zavzeli gojenci češke šole v Beogradu in narodni nošnji ter Sokoli. Po prihodu in prisrčnem pozdravu se je prezident po pregledu častne čete gardne pehote z zastavo in godbo, viharno pozdravljen in ob navdušenem vzklikanju množice odpeljal s knezom namestnikom v skupnem avtomobilu v stari dvor, kjer so mu dodeljeni prostori za časa beograjskega poseta. V dru-

gem avtomobilu sta se peljali Beneševa soproga in kneginja Olga, v tretjem pa češkoslovaški zunanji minister dr. Krofita in predsednik vlade dr. Stojadinović. Sledilo je še 9 drugih avtomobilov, ki so peljali skozi nepregledni ter v navdušenem valovanju prekipavajuči špalir množice, šolske dece, Sokolov, skavtov. Po kratkem postanku v dvoru se je podal dr. Beneš v spremstvu kneza namestnika Pavla pred narodno skupščino, v katere bližini je bila postavljena tribuna, mimo katere se je razvila impozantna revija naše vojske, ki jo je otvorila posebna četa 21. skopeljskega polka, ki nosi naziv »Češkoslovaškega polka«. Nato je bilo v starem dvorcu slovesno in svečano kosilo. Popoldne bo prezident dr. Beneš sprejel v avdicu predsednika vlade dr. Stojadinoviča, nakar se bo podal k čajanki pri kraljici Mariji. Nato bo obiskal kraljevskega namestnika dr. Perovića in dr. Stankovića. Za noč je napovedana slavnostna večerja, h kateri je povabljenih 162 oseb. V priložnosti s tem bo cerce s koncertom beograjskega simfoničnega orkestra in slovesni sprejem, h kateremu je povabljenih več sto odličnih osebnosti. Jutri se poda prezident dr. Beneš na Oplenac na grob blagopokojnega kralja Aleksandra Ujedinitelja in bo položil tudi venec na grob Neznane vojaka na Avali. Za jutri zvečer je napovedana slovesna večerja v češkoslovaškem poslanstvu.

Pomembno nacionalno kulturno poslanstvo ZKD ob meji

Ob krasno uspelem kulturnem zboru obmejnih prosvetnih pionirjev

Včeraj dop. so se sestali v mali dvorani Narodnega doma v Mariboru naši požrtvovalni kulturni delavci in prosvetni pionirji. Prišli so na redni občni zbor Zveze kulturnih društev v Mariboru, te pomembne predstavnice obmejnega nacionalno kulturnega udejstvovanja, ustanove, ki je vse potrebnejša za cilje prosvetnega probujanja obmejnega narodnega življa in ki združuje 335 raznih kulturnih ter kulturno nacionalnih društev v svrhu enotno uravnane razširjevanja prosvete med našim obmejnimi narodom.

Pomembni zbor je otvoril s prisrčnimi uvodnimi besedami dolgoletni in zaslužni predsednik ZKD Janko Pirc. Spomnil se je prerano umrlega carzanskega junaka in neutrudnega obmejnega kulturnega delavca blagopokojnega dr. Pivka, ki so mu navzoči vzklikali: v počastitev njegovega spomina trikratni »Slava mu«. Tudi je ob pozdravu vseh navzočih imenoma pozdravil predstavnice posebnih organizacij, tako delegata ljubljanske ZKD dr. Artnaka, dr. I. Rosina kot zastopnika Zveze kmetijskih fantov in deklet, prof. dr. Dolarja kot zastopnika NO, br. Dojčinovića kot zastopnika našega obmejnega Sokolstva in dr. F. Lašiča kot predstavnika CMD. V svojih nadaljnjih izjavah je predsednik Pirc povdarjal požrtvovalno, delo obmejnih kulturnih delavcev od Črne preko Dravske doline in Slovenskih gorc do Prekmurja. Naglašal pa je tudi, da moramo biti budno na straži, ker je narodni sovražnik stalno na preži in podtalnih akcijah. Mnogo je vplivalo na zmanjšano kapaciteto kulturne tvornosti znižanje uradniških plač. Je pa navzlic temu še mnogo idealnih delavcev, ki so neutrudni v svojih idealnih narodno prosvetnih prizadevanjih. Najčvrstejša postavka v kul-

turno propagandni aktivnosti ZKD so številne knjižnice, ki si jih narod želi. Sporedno se je živahno izvajal program kulturne propagande s pomočjo predavanj iz vseh področij.

Izčrpno in obsežno poročilo je podal vzorno marljivi tajnik ZKD g. Franjo Golež, ki je poročal hkrati tudi za posamezne odseke. ZKD v Mariboru je delovala v pretekli poslovni dobi v okviru iniciativ sedmih odsekov, in sicer predavateljskega knjižničnega, dramskega, odseka za kino in radio, propagandnega telesno-vzgojnega odseka in odseka za srednješolsko in visokošolsko mladino. V podeželskih društvih je organiziral predavateljski odsek pod vodstvom gosp. Spindlerja številna poučna predavanja. Knjižnični odsek pod vodstvom g. Škilana je organiziral šest novih knjižnic, in sicer v Rogozji pri Hočah, v Kančevcih v Prekmurju, Velenju, Pobrežju, Lokavcu ob severni meji in Hotizi v Prekmurju. Skupno ima zveza 92 knjižnic, ki štejejo 6028 knjig. Od knjižnic imajo v oskrbi razna društva 60, knjižnični odbori pa 32. Sprožena je bila pobuda, da se začnejo ustanavljati v našem podeželju mladinske knjižnice. Dramski odsek se je pečal predvsem z izposojanjem gledaliških iger in partitur. Dramska knjižnica šteje 411 del s 713 izvodov. Jeseni bo izdala zveza nov seznam gledaliških knjig, ki bo vseboval tudi zvezna pravila in seznam predavateljev in predavanj. Zveza je prejela 405 dopisov, odposlala pa 472.

V Narodnem domu je dobila zveza primeren lokal, kamor po svojem kulturnem in nacionalnem poslanstvu tudi spada. Ob priliki Mariborskega tedna je priredila v Mariboru dvodnevni tečaj za kategera je priglasilo svojo udeležbo 30 dru-

štev. Tečaj je prav lepo uspel. Z ljubljansko ZKD je bila Mariborska ZKD v stalnih stikih in je našla v njej v primerih potrebe vedno iskreno pomočnico. Delo ZKD je bilo v pretekli poslovni dobi zelo intenzivno in plodno in ni zaostajalo za delom prejšnjih let, ko so bile prilike v vsakem oziru ugodnejše. ZKD v Mariboru šteje skupno 335 društev, in sicer 105 sokolskih 38 knjižnic, 42 prosvetnih društev in čitalnic, 13 dramatskih, 16 pevskih, 5 godbenih društev, 21 gasljskih čet, 23 narodno-obrambnih društev, 14 dobrodelnih, 5 stanovskih in strokovnih, štiri sportna in tri razna društva. Vsa včlanjena društva imajo skupaj 20.000 članov. Od članic ima 250 svoje knjižnice s 70.000 knjigami, 120 društev ima svoje lastne gledališke odrede, 20 društev pa lutkovne odrede. Uprizorjenih je bilo kakih 500 gledaliških in 100 lutkovnih iger. Pevskih in glasbenih nastopov je bilo okoli 200. Skupno so priredila društva 900 predavanj. Raznih drugih prireditev je bilo 400. Te številke pričajo o intenzivnem kulturnem delu.

Blagajniško poročilo je podal vzorno vestni blagajnik bivši šolski upravitelj F. Cveto. Promet izkazuje: v breme in dobro 112.244,29. Denarni promet: prejem ki 39.189,83, izdatki 25.392,96. Račun z gube in dobička: zguba in dobiček po Din 9.851,95, bilanca: aktiva 60.437,87 Din in prav toliko pasive. Proračun za leto 1937 izkazuje na prejemkih 22.000 in prav toliko na izdatkih. Onih 145 društev, ki so poslala ZKD statistična poročila so izkazala gotovine 357.000 Din, vrednost inventarja 1.876.000 Din in vrednost nepremičnin 4.000.000 Din torej skupaj Din 6.233.000 aktiv in 1.400.000 Din pasiv. Celokupno premoženje včlanjenih društev lahko cenimo na 6.000.000 Din aktiv in

2.000.000 Din pasiv, torej znaša čisto premoženje naših članic okroglo 4.000.000 dinarjev. Te številke so nam pač lep dokaz, koliko žrtvuje narod za svojo izobrazbo.

V imenu nadzornega odbora je poročal upravitelj Dečjega doma g. Vomer, ki je predlagal celokupnemu odboru razrešnico s pohvalo, prav posebno pa z gledno prizadevnemu in neutrudnemu tajniku g. F. Goležu.

Sledile so volitve, pri katerih je bil ponovno izvoljen za predsednika g. Janko Pirc. Nato so se izvolili ostali odborniki ter se bo odbor konstituiral na svoji prvi seji. V odboru so: Ivan Tomazič, Vekoslav Spindler, Fran Golež, Franjo Cvetko, dr. Anton Dolar, Josip Škilan, Iv. Kejžar, Ivan Cvetko, Ivan Robnik, dr. Franjo Krulc, Franjo Bratož in Marijo Kralj. Nadzorni odbor: Alojzij Cotič, Ante Lovrenčič in Ivan Vomer. Razsodišče: dr. Franjo Lipold in dr. Igor Rosina.

Pri slučajnostih so predstavniki posebnih organizacij pozdravili občni zbor in se je nato obširno obravnavalo vprašanje ustanovitve prepotrebne centralne mladinske knjižnice za vse področje mariborske ZKD. Tudi so se od strani navzočih delegatov sprožili koristni predlogi glede poglobitve in širšega razmaha obmejnega nacionalno kulturnega dela, ki postaja spričo aktivnosti tujega življa v zadnjih letih vse aktualnejša potreba. V zaključnih besedah je zatem predsednik g. Pirc spodbujal navzoče delegate, da s poživljenim delom in pospešeno aktivnostjo nadaljujejo nacionalno kulturno poslanstvo ob naši severni meji, ter zaključil krasno uspelem kulturni zbor.

Turški predsednik vlade pride v Beograd

PARIZ, 5. aprila. Turški predsednik vlade Izmet Ineni prispe dne 11. aprila v Beograd. Spremljal ga bo turški zunanji minister Ruždj Aras.

